

Reportage

Gerard Klein Hofmeijer

Gerard Klein Hofmeijer bouwt in opdracht natuurgetrouwe miniatures van o.a. bestaande huizen, boerderijen, en winkels. Hij doet dit al tien jaar en komt tot verbluffende resultaten. De miniatures zijn zeer gedetailleerd en exclusief. Pien Spijkers, de vrouw van Gerard, is vooral in de eerste fase van een project actief. Zij is bouwkundig tekenaar en professioneel fotograaf. Een ideale combinatie dus!

Al hebben de huizen van Gerard een andere schaal, redenen genoeg om eens te gaan kijken, hoe hij zijn huizen en tuinen bouwt en welke materialen en gereedschap hij gebruikt. MARIAN ZOET, PIEN SPIJKERS (foto's)

‘Alle mogelijke details wil ik in mijn werk laten zien, als regel hanteer ik dat iets met het blote oog te zien moet zijn’

Atelier-werkplaats

In een klein straatje vlakbij de Maliebaan is het atelier van Gerard Klein Hofmeijer in een oud arbeiderswoningje. Gerard en Pien wonen ernaast in een dergelijk klein huisje. In het voorkamertje staat de computer, in het achterste gedeelte het gereedschap en de tekentafel. Er ligt werk dat onder handen is, een gevel in berkentriplex, een muur die ingekleurd moet worden. Een grote letterkast uit een drukkerij blijkt vol onderdelen, papier, raamstroken, messing en andere voorraad te zitten. Het is voor miniaturisten een luilekkerland! De grote werktafel staat voor het raam, veel licht is essentieel, erop een microscoop.

Gerard: ‘Ik vind het ideaal om vanuit huis te werken, mijn eigen tijd in te delen. Nog even terug te gaan als ik de oplossing van een probleem bedacht heb of zomaar om nog even te kijken naar mijn werk.’

Jongensdroom

Als kind droomde Gerard ervan om architect te worden, het werd iets heel anders. Paleontoloog aan de universiteit van Utrecht, afgestudeerd en gepromoveerd. Een prachtige baan, waar voor veel geduld en precisie nodig was. Muizentandjes prepareren en onderzoeken vraagt uiterste concentratie. Veel werken met een microscoop. Het is één van de overeenkomsten met zijn huidige werk.

Gerard: ‘Mijn miniatuuwbouwcarrière begon met het voor mijn plezier nabouwen van de boerderij van mijn broer. Ik kreeg de smaak te pakken en ging me steeds verder oriënteren in dit werk. Ik las boekjes

van Engelse modelbouwers en kocht gereedschap in een modelbouwwinkel. Via een treintjesbeurs kwam ik in contact met Paul Bellon uit België. Hij leerde me de etstechniek in messing, een soort metaal. Dit leidde tot contacten met een microprecisiebedrijf in Birmingham, Engeland, waar ik nu mijn messing onderdelen laat etsen.’

Werkwijze

Allereerst wordt er een afspraak gemaakt om het betreffende pand te gaan bekijken. Tijdens dit werkbezoek worden door Gerard en Pien de buitenzijde grondig bekeken en wordt er overlegd over de meest geschikte schaal waarop het nagebouwd kan gaan worden. Die varieert van 1: 50 tot 1: 100, maar zit meestal in de buurt van de 1:80. Dan wordt ook de keus gemaakt of het hele pand nagebouwd wordt of alleen bijvoorbeeld de voorgevel. Daarna wordt een offerte gemaakt. Na acceptatie van de offerte worden door Gerard en Pien heel veel maten genomen van het pand en een fotoserie gemaakt. Rolmaat, duimstok en een laser-afstandsmeter zijn daarbij onontbeerlijk. Als er oude bouwtekeningen zijn, wordt daar natuurlijk dankbaar gebruik van gemaakt. Met behulp van kleurenstalen worden de juiste kleuren van o.a. stucwerk, verfwerk, dakpannen vastgesteld. Dan worden alle maten omgezet in bouwtekeningen. Voorheen altijd het werk van Pien, tegenwoordig ook vaak van Gerard zelf, nu Pien door haar studie aan de kunstacademie minder tijd heeft.

Gerard: ‘Het nadeel is dat ik er veel langer over doe

Cultuur & Historie

dan Pien, maar het voordeel blijkt te zijn dat ik dan wel meteen het huis in mijn hoofd heb zitten, waardoor het bouwen soepeler verloopt. Heel bijzonder hoe een nadeel verandert in een voordeel.'

Het bouwen

Van berkentriplex wordt het skelet gebouwd. De bakstenen muren worden getekend op dun papier, daarna met de hand ingekleurd en daarna wordt het papier op het skelet gelijmd. Elke verbouwing, elke verspringing in de steen is zichtbaar. Zoals een later dichtgemetseld raam, een andere steen of een fraai gemetseld detail. De kozijnen, deuren, ramen en andere details worden in messing geëtst en dan aangebracht op het miniatuur. Alle kozijnen en deurpartijen bestaan uit meerdere op elkaar gelijmde messinglagen.

De dakpannen worden gemaakt van kunstharz en in een mal gegoten. Gerard gebruikt secundelijm en kit van het merk Olba. De kit blijft twee dagen flexibel, zodat kleine wijzigingen nog aangebracht kunnen worden, daarna zit het muurvast. Om de heel kleine details zonder geknoei te lijmen gebruikt Gerard een houdertje waarin één dun draadje vastgezet wordt, daarmee wordt de lijm verdeeld. Ook voor het verven van sommige details is een kwastje met maar één haar het gereedschap. Door een samenwerking met Hans Brinkerink van Vista Natura is het ook mogelijk om het groen of de tuin natuurgetrouw om het huis heen te maken. Hans neemt daarvoor echte takjes, blaadjes en andere organisch materiaal waarvan hij

het miniatuur- groen opbouwt. Dit wordt gefixeerd, gekleurd en gelakt en blijft tot in lengte van dagen goed. Bij een huis moest ook de tuin gemaakt worden, er was veel verlichting in die tuin. Gerard bedacht dat de glazen knoppen van spelden(!) precies de goede grote hadden van de lampen. Hij freesde een aantal witte kopspelden hol en plaatste er een ledlampje in. Hoewel eigenaren weten wat ze krijgen, zijn ze toch verrast wanneer het miniatuur opgeleverd wordt.

Gerard: 'Ik denk dat dit komt door dat ze met eigen ogen hun eigen bezit in een oogopslag kunnen zien. Dat is een bijzondere sensatie, je loopt als een reus om je pand en kunt het zomaar van alle kanten bekijken. Dat maakt op iedereen indruk.'

Tentoonstelling

Komend voorjaar van 6 april t/m 4 mei is er een overzichtstentoonstelling van zijn werk in Museum 'de Koperen Knop' in Hardinxveld-Giesendam.

Gerard: 'Mensen die mij een opdracht geven om hun huis na te bouwen zijn vaak erg gehecht aan hun pand. Vaak krijg ik hele persoonlijke verhalen over een pand te horen. Bij het bouwen weet ik dan voor wie ik bezig ben. Dat geeft een extra motivatie om tot het uiterste van mijn kunnen te gaan.' ■

Gerard Klein Hofmeijer Miniatuurbouw:

www.miniatuurbouw.nl

Museum 'De Koperen Knop': www.koperenknop.nl

Hans Brinkerink: www.vistanatura.nl

'Mensen die mij een opdracht geven om hun huis na te bouwen zijn vaak erg gehecht aan hun pand. Ze willen iets bijzonders'